

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **ALLTOYS, spol. s r. o.**, se sídlem Na Rybníčku 1364/12, Praha 2, zastoupený JUDr. Ing. Ivanem Rottem, advokátem se sídlem Křížová 18, Brno, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2013, čj. ČOI 132973/12/O100/1000/12/13/Be/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2015, čj. 46 A 22/2013 - 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Pracovníci České obchodní inspekce, inspektorátu Středočeského a Hl. m. Praha (dále jen „správní orgán I. stupně“) provedli dne 11. 2. 2011 kontrolu v provozovně žalobce, na základě které zjistili, že žalobce v postavení dovozce uvedl na trh (odběrateli Tesco Stores ČR a. s.) plastovou flétnu Happy Flute GG1990/1740, která nesplňuje požadavky ČSN EN 71-1 + A9: 2009 Bezpečnost hraček – část 1: Mechanické a fyzikální vlastnosti čl. 4.11 a), neboť obsahuje odnímatelný plastový jazýček, který může dítě spolknout nebo se jím zadusit.

[2] Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 27. 5. 2011, čj. 10/0540/11/22, uložil žalobci pokutu ve výši 20.000 Kč za správní delikt podle § 19a odst. 3 písm. b) zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen „zákon o technických požadavcích na výrobky“). Správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že v rozporu s § 13 odst. 1 a 2 uvedeného zákona uvedl na trh výše specifikovanou plastovou flétnu, která je stanoveným výrobkem ve smyslu zákona o technických požadavcích na výrobky podle nařízení vlády č. 19/2003 Sb., jímž se stanoví technické požadavky na hračky s označením CE. Zároveň žalobci uložil ochranné opatření dle § 18a odst. 3 a 4 téhož zákona spočívající v zákazu uvádění popsané plastové flény na trh a její stažení z trhu. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně rozhodnutím ze dne 12. 9. 2011, čj. ČOI 95054/11/O100/Hy/Št, zrušil z důvodu, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav ohledně závadnosti kontrolované hračky. Správnímu orgánu I. stupně doporučil, aby přenechal provedení zkoušek bezpečnosti flény autorizované zkušebně.

[3] V rámci nového projednání věci správní orgán I. stupně předložil kontrolovaný výrobek k dodatečnému posouzení Technickému a zkušebnímu ústavu stavebnímu Praha s. p., Odštěpnému závodu Zkušební ústav lehkého průmyslu (dále jen „TZÚS“). Z Protokolu o zkoušce č. 100-039063 ze dne 30. 3. 2012 a Protokolu o výsledku certifikace č. 100-039065 ze dne 12. 4. 2012, vyplynulo, že výrobek nevyhověl požadavkům bodu 4.11 b) ČSN EN 71-1. Správní orgán I. stupně pak vydal dne 11. 9. 2012 rozhodnutí čj. 10/0540/11/22/II, kterým žalobci opět uložil pokutu 20.000 Kč za stejný správní delikt a uložil mu také stejné ochranné opatření.

[4] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně brojil žalobce opět odvoláním, které však žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím pro nedůvodnost zamítl. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu, ve které zejména namítal, že splnil všechny povinnosti stanovené dovozcům hraček, což doložil testreportem deklarujícím splnění požadavků dle čl. 4.11 ČSN 71 - na hračky uváděné do činnosti ústy. O splnění základních požadavků nařízení č. 19/2003 Sb. svědčí také certifikát vydaný dne 30. 9. 2008 Institutem pro testování a certifikaci, a. s., Zlín (dále jen „Institut ITC“), který i po zahájení správního řízení žalobci potvrdil, že hračka splňuje předepsané požadavky. Dále žalobce argumentoval tím, že negativně vyznívající zkouška TZÚS byla provedena v rozporu s pravidly pro posuzování výrobků na již jednou či vícekrát rozebraném vzorku.

[5] Krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Potvrdil tak závěry správních orgánů, které byly dle jeho názoru dostatečně skutkově podloženy. Vzorek hračky nevyhověl ani zkoušce provedené správním orgánem I. stupně ani zkoušce TZÚS. Žalobní námitka spočívající v tom, že zkouška byla činěna na již jednou či vícekrát rozebraném vzorku, je podle soudu příliš obecná. Soud navíc dospěl k závěru, že ani případná předchozí manipulace správního orgánu s daným vzorkem, která nevedla k jakémukoliv viditelnému či jinak zřetelnému poškození vzorku, nemohla sama o sobě, bez dalších indicií o pochybení správních orgánů či TZÚS, zpochybnit průběh následného posouzení vzorku hračky.

II. Důvody kasační stížnosti

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu jeho nezákonnosti (§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a vady řízení (§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. S kasační stížností spojil také návrh na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

[7] Nezákonnost napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel zejména ve skutečnosti, že soud ani správní orgány žádným způsobem nezvažovaly, že stěžovatel postupoval při uvedení výrobku na trh v České republice v souladu s právními předpisy. Stěžovatel si pro výrobek opatřil Test report č. HJ00523667 ze dne 22. 2. 2007 vydaný společností INTEREK Testing Services Hong Kong Ltd. a Certifikát ES přezkoušení typu č. 08 0605 T/NB ze dne 30. 9. 2008 vydaný Institutem ITC. Vzhledem k tomu, že Institut ITC je autorizovanou institucí, byl stěžovatel v dobré víře, že je výrobek bezpečný a splňuje veškeré podmínky pro uvedení na trh v České republice.

[8] Stěžovatel dále namítá, že i kdyby bylo prokázáno spáchání deliktu, nenese za něj na základě liberačního důvodu dle § 19b odst. 1 zákona o technických požadavcích na výrobky odpovědnost. Stěžovatel vynaložil veškerou možnou snahu, aby zajistil soulad výrobku s předpisy umožňujícími jeho distribuci. O tom svědčí i fakt, že po zahájení správního řízení dal opětovně další kus výrobku k přezkoumání Institutu ITC, který jej opět shledal jako způsobilý k uvedení na trh v České republice.

[9] Vadu řízení shledává stěžovatel v postupu správního orgánu, který manipuloval se vzorkem posuzovaného výrobku a opakovaně jej rozebral. Ani ochranné opatření dle § 18a zákona o technických požadavcích na výrobky nebylo uloženo po právu, neboť nebezpečnost výrobku nebyla bez důvodných pochybností prokázána. Správní orgány zcela pominuly význam předložených dokumentů, podstatných pro náležité zjištění skutkového stavu.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[10] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že odůvodnění rozhodnutí vydaných v rámci správního řízení i odůvodnění samotného napadeného rozsudku obsahují dostatečnou argumentaci ohledně vyhodnocení podkladů pro rozhodnutí, které se týkaly posuzovaného výrobku.

[11] K námitce týkající se naplnění podmínek podle § 19b odst. 1 zákona o technických požadavcích na výrobky žalovaný poznamenal, že jde o nepřipustnou námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. K využití liberačního důvodu nesměřoval stěžovatel svoji argumentaci v řízení před správním orgánem ani před krajským soudem. Z vlastního popudu přitom správní orgán důvod k aplikaci daného ustanovení neshledal, což je zřejmé z toho, že konstatoval porušení zákona a spáchání deliktu. Ze skutečnosti, že byl stěžovatel při uvádění výrobku na trh v dobré víře ohledně jeho vyhovujících vlastností (tedy nebyl

přítomen úmysl, ani vědomá nedbalost) neplyne, že objektivně došlo na straně dovozce k využití veškerých dostupných prostředků, jimiž lze zamezit uvedení rizikové hračky na trh EU.

[12] Vzhledem k výše uvedenému žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[14] Návrhem na přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud nezabýval, protože rozhodl bez odkladu o samotné kasační stížnosti, a otázka odkladného účinku se tak stala bezpředmětnou.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] V rámci prvního okruhu kasačních námitek stěžovatel tvrdí, že při uvedení výrobku -plastové flétny Happy Flute GG1990/1740 – na trh postupoval v souladu s relevantními právními předpisy a nemohl se tak dopustit správního deliktu dle zákona o technických požadavcích na výrobky.

[17] Posuzovaný výrobek je tzv. stanoveným výrobkem dle § 12 odst. 1 zákona o technických požadavcích na výrobky. Podle § 12 odst. 3 tohoto zákona vláda upraví nařízením pro jednotlivé skupiny stanovených výrobků podmínky pro uvádění výrobků na trh, případně do provozu, nebo pro jejich opakované použití, zahrnující postupy a úkony, které musí být splněny při posuzování shody. Procesem posuzování shody se obecně rozumí postup, jímž se zjišťuje, zda výrobek splňuje technické a bezpečnostní podmínky předepsané příslušnými evropskými směrnici (provedenými v příslušných nařízeních vlády ČR).

[18] Pro posuzovaný výrobek bylo relevantní nařízení vlády č. 19/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na hračky. Podle § 2 tohoto nařízení mohou být hračky uvedeny na trh pouze tehdy, „*jestliže neohrožují bezpečnost nebo zdraví uživatelů nebo třetích osob při používání určeným způsobem nebo způsobem předvídatelným s ohledem na obvyklé chování dětí. Na trh nesmějí být uvedeny hračky, které nesplňují technické požadavky uvedené v příloze č. 2 k tomuto nařízení (dále jen "základní požadavky"). Hračky musí vyhovovat bezpečnostním a zdravotním podmínkám podle tohoto nařízení ve stavu, v němž se uvádí na trh, a to s přihlédnutím k době předvídatelného a obvyklého používání. Základní požadavky se považují za splněné, pokud jsou hračky ve shodě s harmonizovanými českými technickými normami, popřípadě zahraničními technickými normami přejímaujícími v členských státech Evropské unie harmonizované evropské normy (§ 4a zákona).*“

[19] Podle § 13 odst. 1 zákona o technických požadavcích na výrobky, ve znění účinném do 19. 7. 2011: „*Stanovené výrobky mohou výrobci nebo dovozci uvést na trh nebo, stanoví-li*

tak nařízení vlády, mohou být tyto výrobky uvedeny do provozu, jen splňují-li technické požadavky stanovené podle § 12 odst. 1 písm. b) a po posouzení shody postupem posuzování shody stanoveným podle § 12 odst. 3, a jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 2.“ Podle odst. 2 tohoto ustanovení „stanovený výrobek, má-li být uveden na trh, popřípadě do provozu, musí nebo může být v rozsahu a za podmínek stanovených nařízením vlády opatřen stanoveným označením, a pokud tak stanoví nařízení vlády, musí být k němu vydáno nebo přiloženo ES prohlášení o shodě nebo jiný dokument“. Ustanovení § 13 odst. 3 téhož zákona stanoví, že „označení CE na stanoveném výrobku vyjadřuje, že výrobek splňuje technické požadavky stanovené ve všech nařízeních vlády, které se na něj vztahují a které toto označení stanovují nebo umožňují, a že byl při posouzení jeho shody dodržen stanovený postup“.

[20] Podle § 19a odst. 3 písm. b) zákona o technických požadavcích na výrobky „výrobce, dovozce, zplnomocněný zástupce nebo distributor se dopustí správního deliktu tím, že uvede na trh nebo do provozu anebo distribuuje stanovené výrobky s označením nebo dokumentem, které jsou v rozporu s § 13.“

[21] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel si pro výrobky opatřil test report od společnosti Interek Testing Services Hong Kong Ltd. a Certifikát ES přezkoušení typu od Institutu ICT, který se týkal většího množství plastových hraček nabízených stěžovatelem. Tyto dokumenty svědčily o tom, že výrobek splňuje požadavky pro jeho uvedení na trh. Po zahájení správního řízení zaslal stěžovatel správnímu orgánu I. stupně přípis Institutu ITC ze dne 24. 6. 2011, ve kterém bylo uvedeno, že na základě provedených zkoušek – zkoušky máčením (8.9) a zkoušky válcem pro malé části (8.2) – lze konstatovat, že posuzovaný výrobek byl v souladu s požadavky specifikovanými v normě na tento typ hračky. Na základě provedené kontroly dne 11. 2. 2011 však pracovníci správního orgánu I. stupně zjistili, že se jedná o výrobek, který neoprávněně používá označení CE, neboť nevyhovuje požadavku ČSN EN 71-1 Bezpečnost hraček – Část 1: mechanické a fyzikální vlastnosti, čl. 4.11 písm. a), protože obsahuje odnímatelný plastový jazýček o rozměrech 39 x 18,4 mm (vejde se do válce pro malé části dle čl. 8.2 cit. normy), který může dítě spolknout nebo se jím zadusit. Dále správní orgán I. stupně nechal provést zkoušku výrobku ústavem TZÚS, z jehož protokolu o zkoušce a protokolu o výsledku certifikace vyplynulo, že při zkoušce máčením (8.9) a při zkoušce krutem (8.3) se z náustku neuvolnila žádná část, avšak při zkoušce tahem (8.4.2.1) se uvolnila bílá vložka náustku, která se celá vejde do zkušebního válce (8.2) a nevyčnívá z něj. Z toho důvodu výrobek nevyhověl požadavkům ČSN EN 71, část 1+A9, vydání 2009, bod 4.11 b).

[22] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem považuje vzhledem k uvedeným podkladům rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nepochybné, že se stěžovatel dopustil správního deliktu dle § 19a odst. 3 písm. b) zákona o technických požadavcích na výrobky. Stěžovatel sice disponoval doklady svědčícími o splnění technických požadavků na výrobek, nicméně závěrům těchto dokladů odporovalo zjištění provedené správním orgánem I. stupně, které bylo potvrzeno výsledky zkoušky nezávislé autorizované zkušebny – TZÚS. Závěr o nesplnění předepsaných technických požadavků přitom spolehlivě nevyvrátil ani přípis Institutu ITC ze dne 24. 6. 2011, ze kterého vyplývá, že tento institut provedl pouze zkoušku máčením a zkoušku válcem pro malé části, nikoliv však zkoušku tahem, na základě níž ústav TZÚS zjistil uvolnění bílé vložky náustku a tedy závadnost výrobku. Doklady předložené stěžovatelem proto nebyly k posouzení

bezpečnosti zkoumané hračky dostatečné. Správní orgán I. stupně se tedy správně přiklonil k závěru, že posuzovaná plastová flétna nesplňuje požadavky stanovené ČSN EN 71, část 1+A9. Nejvyšší správní soud se tak ztotožňuje s názorem krajského soudu, že závěry správních orgánů o spáchání správního deliktu byly dostatečně skutkově podloženy.

[23] Za nedůvodnou považuje kasační soud také námitku stěžovatele, že byl při uvádění výrobku na trh v dobré víře ohledně splnění technických požadavků výrobku. Je totiž třeba upozornit, že v oblasti veřejného práva je, na rozdíl od oblasti práva soukromého, odpovědnost právnických a podnikajících fyzických osob koncipována převážně na principu objektivní odpovědnosti, ve většině případů tedy zákon pro vznik odpovědnosti nevyžaduje zavinění subjektu. Ke vzniku odpovědnosti za správní delikt tak postačuje, jsou-li naplněny znaky deliktu stanovené zákonem bez o hledu na to, zda lze v daném případě přičíst odpovědnému subjektu jednu z forem zavinění, či nikoliv (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2008, čj. 9 As 36/2007 – 59, publ. pod č. 1533/2008 Sb. NSS). Stejně tak § 19a odst. 3 písm. b) zákona o technických požadavcích na výrobky upravuje objektivní odpovědnost za spáchání správního deliktu, tedy odpovědnost za výsledek, že byl na trh uveden výrobek s označením nebo dokumentem, které jsou v rozporu s § 13 tohoto zákona. Není tak již namístě zkoumat zavinění subjektu, resp. přihlížet k jeho dobré víře ve správnost jím opatřených dokumentů svědčících o splnění předepsaných požadavků na výrobek.

[24] Stěžovatel dále namítal, že správní orgány ani soud nepřihlédly k tomu, že i kdyby delikt spáchal, nebyl by za něj v souladu s § 19b odst. 1 zákona o technických požadavcích na výrobky odpovědný. Nejvyšší správní soud tuto námitku posoudil jako nepřipustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., protože ji stěžovatel neuvedl již v řízení před krajským soudem (v žalobě), ač tak učinit mohl. Stěžovatel sice už ve správním řízení i v řízení o žalobě namítal, že posuzovaný výrobek vyhovuje předepsaným technickým požadavkům, netvrdil však splnění podmínek uvedených v § 19b odst. 1 zákona o technických požadavcích na výrobky, podle kterého *„právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila“*. Jeho žaloba byla založena zejména na tom, že splnil všechny povinnosti stanovené dovozcům hraček a že zkouška autorizovanou zkušebnou - ústavem TZÚS byla provedena na vzorku, který byl již dříve rozebrán. Neuvedl ovšem, v čem spatřuje vynaložení veškerého úsilí, kterým by se pokusil porušení své povinnosti zabránit, a splnil by tak podmínky pro vyvinění se z odpovědnosti za správní delikt ve smyslu citovaného § 19b odst. 1 zákona o technických požadavcích na výrobky. Případné liberační důvody přitom musí tvrdit a zejména prokazovat obviněný ze správního deliktu, nikoliv správní orgán, kterému přísluší posuzovat jen jejich důvodnost (viz např. rozsudek ze dne 19. 9. 2014, čj. 4 As 123/2014 – 33, publ. pod č. 3139/2015 Sb. NSS). Nelze proto vytýkat správnímu orgánu či krajskému soudu, že z vlastní iniciativy nevyhledávaly důvody, pro které by bylo možné shledat zánik odpovědnosti stěžovatele za předmětný správní delikt.

[25] Druhý okruh kasační argumentace spočívá v tom, že zkoušky byly prováděny na vzorku plastové flétny, který správní orgán I. stupně několikrát rozebral. Nejvyšší správní soud se v posouzení této otázky ztotožňuje s krajským soudem, podle něhož stěžovatel nijak neupřesnil, jaký předpis byl uvedeným postupem porušen, resp. jak předchozí vynětí náustku flétny správním orgánem bránilo v řádném provedení další zkoušky ústavem

TZÚS. Bylo tedy na stěžovateli, aby své pochybnosti týkající nezpůsobilosti vzorku výrobku k provedení nezávislé zkoušky podrobněji rozvedl, případně prokázal. Pokud tak neučinil, nebylo důvodné se domnívat, že autorizovaná zkušebna TZÚS prováděla zkoušku na poškozeném vzorku. V takovém případě bylo naopak namístě spoléhat na odbornost autorizované zkušebny, která je způsobilá k posouzení vhodnosti vzorku k provedení zkoušky. Nejvyšší správní soud proto tuto námitku jako nedůvodnou zamítl.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[26] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu